

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΩΝ ΑΡΙΣΤΕΙΩΝ ΤΟΥ 1821

Με την επανάσταση του 1821 η Ελλάδα απέκτησε την ανεξαρτησία της, αλλά η βασιλεία του Όθωνα βρήκε τη χώρα οικονομικά εξασθενημένη με τεράστιες ανάγκες και χωρίς επαρκείς πόρους. Η Αντιβασιλεία του νέου κράτους αρχικά στηρίχθηκε σε στρατό αποτελούμενο κυρίως από Βαυαρούς και δεν είχε πλέον την οικονομική δυνατότητα να διατηρεί και αρκετά ελληνικά στρατιωτικά τμήματα, ώστε να απασχολήσει όλους τους αγωνιστές και παράλληλα να τους δώσει έναν πόρο ζωής. Η διάλυση των ατάκτων στρατιωτικών τμημάτων, που έγινε στις 8 Μαρτίου 1833, προκάλεσε πολλά προβλήματα και δυσανεξία στο λαό, ιδιαίτερα σε όσους πολέμησαν και δεν είχαν ιδιόκτητη γη, ούτε γνώριζαν άλλη τέχνη από του πολεμιστή.

Ένας από τους τρόπους που χρησιμοποιήθηκαν για να ικανοποιήσουν τους επιζώντες από αυτούς που αγωνίστηκαν για την ελευθερία της χώρας, ήταν και η απονομή αριστείων ή εθνοσήμων ή παρασήμων όπως θα λέγαμε σήμερα. Θα ήταν μια ανέξοδη ηθική ικανοποίηση για την επιβράβευση των αγώνων και θυσιών του λαού.

Το Βασιλικό Διάταγμα της 20 Μαΐου 1834, που δημοσιεύθηκε στο φύλλο αρ. 20 της «Εφημερίδας της Κυβερνήσεως» της 3 Ιουνίου 1834, προέβλεπε:

- Αργυρό αριστείο για τους αξιωματικούς
- Χάλκινο αριστείο για τους υπαξιωματικούς
- Σιδηρούν αριστείο για τους στρατιώτες και ναύτες

Ως αξιωματικοί θεωρήθηκαν αυτοί οι οποίοι υπήρξαν οπλαρχηγοί και είχαν κατά την επανάσταση δικά τους στρατιωτικά τμήματα και φρόντιζαν για τον εφοδιασμό των στρατιωτών τους με τροφή και πυρομαχικά. Οι οπλαρχηγοί διαιρέθηκαν σε επτά τάξεις αξιωματικών και οι δύο πρώτες ανταμείφθηκαν με πολιτικές θέσεις, ενώ στις υπόλοιπες απένειμαν τίτλους στρατιωτικών βαθμών από αντισυνταγματάρχη (3^η τάξη) μέχρι ανθυπολοχαγό (7^η τάξη).

Ως υπαξιωματικοί θεωρήθηκαν αυτοί που είχαν το όνομα «μπουλουξήδες» ή «μπουκαδόροι», οδηγούσαν μικρό αριθμό στρατιωτών και ήταν προσκολλημένοι σε κάποιον οπλαρχηγό. Διαιρέθηκαν σε υπαξιωματικούς α' και β' τάξης.

Όλοι οι υπόλοιποι θεωρήθηκαν στρατιώτες.

Με νεότερο Βασιλικό Διάταγμα του Φεβρουαρίου του 1835 προβλεπόταν να χορηγηθεί αριστείο και σε όλους τους αξιωματικούς, υπαξιωματικούς και στρατιώτες των τότε ενόπλων δυνάμεων, εφόσον είχαν λάβει μέρος στην επανάσταση.

Τα αριστεία θα δίνονταν μόνο στους επιζώντες αγωνιστές, ενώ δεν προβλεπόταν κάποια διάκριση για τους πεσόντες κατά την διάρκεια της επανάστασης ούτε για τους ήδη αποβιώσαντες.

ΛΑΚΩΝΙΚΗ ΦΑΛΛΑΓΓΑ

Τους πρώτους μήνες μετά την 20 Μαΐου 1835 και την ενηλικίωση του βασιλιά Όθωνα, αποφασίστηκε να ενισχυθούν οικονομικά μερικοί από τους πρωταγωνιστές της επανάστασης του 1821. Με την δημιουργία της Ελληνικής Φάλαγγας, δηλαδή ενός στρατιωτικού σώματος στο οποίο θα κατατάσσονταν οι διακριθέντες ως στρατιωτικοί αρχηγοί στην επανάσταση,

θα απολάμβαναν ένα μισθό, που θα διόρθωνε την άθλια οικονομική κατάσταση των περισσότερων από αυτούς.

Η Φάλαγγα θα ήταν διαιρεμένη σε τετραρχίες και σε κάθε μία από αυτές θα υπηρετούσε ένας με τον βαθμό του λοχαγού (ισότιμος με συνταγματάρχη), ένας με τον βαθμό του υπολοχαγού, δύο ανθυπολοχαγοί (ισότιμοι με ταγματάρχες), ένας σημαιοφόρος, τέσσερις επιλοχίες (ισότιμοι με λοχαγούς) και 54 δεκανείς και φαλαγγίτες.

Ο μηνιαίος μισθός του φαλαγγίτη ήταν 48 δραχμές και του ανθυπολοχαγού ήταν 140 δραχμές.

Τα καθήκοντα των μελών της Φάλαγγας ήταν ουσιαστικά η διατήρηση της κοινής ασφάλειας και σε περιπτώσεις ανάγκης, μετά από πρόσκληση, θα συγκροτούσαν ένα ιδιαίτερο απόσπασμα ή θα υπηρετούσαν σαν οδηγοί της Εθνοφυλακής.

Όσοι από τους αναγνωρισμένους οπλαρχηγούς, οι οποίοι είχαν τα απαραίτητα προσόντα για να καταταγούν στην Φάλαγγα, αλλά ήταν ήδη ανίκανοι για την εκτέλεση υπηρεσίας και αυτοί που μελλοντικά θα περιλαμβάνονταν στους ανίκανους για υπηρεσία, θα κατατάσσονταν στους πρεσβύτες της Φάλαγγας. Αυτοί θα διατηρούσαν το βαθμό τους και θα απολάμβαναν όλες τις τιμές, θεωρούμενοι ότι βρίσκονται σε αδιάκοπη άδεια. Ακόμη, μετά την συμπλήρωση του 50^{ου} έτους της ηλικίας, θα μπορούσαν τα μέλη της Φάλαγγας να ζητήσουν τη μετάθεσή τους στους απόμαχους.

Με διαταγή της 1^{ης} Σεπτεμβρίου 1837 ορίστηκαν τα πρώτα μέλη της Σπαρτιατικής ή Λακωνικής Φάλαγγας.

(Από το βιβλίο του Σταύρου Γ. Καπετανάκη: Αριστεία του 1821 σε Μανιάτες αγωνιστές,σε.31-34, 55-57. Εκδόσεις Αδούλωτη Μάνη, 2008)

Από τους προγόνους μας οι ακόλουθοι πήραν αριστείο:

Πατσουράκος-Πατζουράκος Μ. Δημήτριος, Νόμια Μέσσης, κάτοικος Πύλου, χάλκινο, φάκ. 113, έγγρ. 230. και κατόπιν αργυρό κουτί 172, φάκ. 30 και 34.

Αρχικά τιμήθηκε με το χάλκινο αριστείο και στη συνέχεια το 1844 με το αργυρό. Είχε πιστοποιητικό του Αντ. Μαυρομιχάλη στο οποίο αναφερόταν ότι εξεστράτευσε στην Καρύταινα υπό τον Κυριακούλη Μαυρομιχάλη και πληγώθηκε. Χαρακτηρίστηκε αρχικά σαν στρατιώτης με αρ. Μητρ. 07394 (011680) και σε επόμενη κρίση σαν υπαξιωματικός β' τάξης με αρ. Μητρ. 05834 (018279).

Πατσουράκος Δημήτριος, Κονάκια Μαλευρίου, χωρίς ένδειξη αριστείου, φάκ. 139, έγγρ. 166, 167. Σιδερένιο (δια Τζανετάκη Γρηγοράκη), φάκ. 259, έγγρ. 294, αριθ. καταλ. 10.

Πατσουράκος-Πατζουράκος Ηλίας, Κονάκια Μαλευρίου, χωρίς ένδειξη αριστείου, φάκ. 138,

έγγρ. 139, 140. Σιδερένιο, φάκ. 227, έγγρ. 003, αριθ. καταλ. 70. Αργυρό (διά Γ. Περρωτή), φάκ. 220, έγγρ. 090, αριθ. καταλ. 28 και φάκ. 288, έγγρ. 060 και 061, αριθ. καταλ. 28.

Πατσουράκος Θεόδωρος, Κονάκια Μαλευρίου, κάτοικος Στροντζάς, σιδερένιο (δια Τζανετάκη Γρηγοράκη), φάκ. 259, έγγρ. 294, αριθ. καταλ. 9. Πιστοποιητικό της 16/12/41, Ι.Ε.Ε.Ε., έγγρ. 17047/162.

[Πατσουράκος Ιωάννης](#), Νεοχώριο Καρυουπόλεως. Στις 15 Μαρτίου 1844 τιμήθηκε ως ανθυπολοχαγός της φάλαγγος με το αργυρό αριστείο, φάκ. 276, έγγρ. 108, αριθ. καταλ. 18.

[Πατσουράκος Νικόλαος](#), Κονάκια Μαλευρίου, σιδερένιο, φάκ. 259, έγγρ. 288, αριθ. καταλ. 93.

[Πατσουράκος Παναγιώτης](#), Κονάκια Μαλευρίου, χάλκινο, φάκ. 218, έγγρ. 042, αριθ. καταλ. 3 και έγγρ. 044, αριθ. καταλ. 6. Αργυρό (δια Η. Δημητρακαράκου), φάκ. 281, έγγρ. 073, αριθ. καταλ. 16 και φάκ. 283, έγγρ. 071 και 072, αριθ. καταλ. 18.

Την αίτηση υπέβαλαν τα παιδιά του Νικόλας και Θεοδωράκης που ήταν κάτοικοι Στροντζάς Λακεδαίμονος.

Αναφέρεται ότι στη μάχη του Βαλτετσίου πληγώθηκε στο δεξιό μάγουλο και το 1837 επρόκειτο να γίνει ανθυπολοχαγός, αλλά η προαγωγή του εμποδίστηκε από αντιθέτους. Χαρακτηρίστηκε σαν στρατιώτης με αρ. Μητρ. 05164 (008589), κουτί 172, φάκ. 83.

[Πατσουρέας-Παζηρέας Κυριάκος](#), 1811, Νομιστή Λεύκτρου, αίτηση για αριστείο, φάκ. 45 έγγρ. 026. Δεν φέρεται στα μητρώα των αριστείων, φάκ. 56, έγγρ. 103, αριθ. καταλ. 51 και φάκ. 59, έγγρ. 153, αριθ. καταλ. 51.

[Πατσουρέας-Πατζουρέας Νικόλαος](#), Καστάνια Λεύκτρου, αργυρό, φάκ. 254, έγγρ. 019, αριθ. καταλ. 48.

[Πατσούρης Ιωάννης ιερέας](#), Πλάτσα Λεύκτρου, χάλκινο, φάκ. 274, έγγρ. 107, αριθ. καταλ. 59.

[Πατσούρος Γεώργιος](#), Σκυφιάνικα Μαλευρίου, αργυρό (δια Η. Δημητρακαράκου), φάκ. 281, έγγρ. 073, αριθ. καταλ. 5 και φάκ. 283, έγγρ. 071 και 072, αριθ. καταλ. 5.

[Πατσούρος Λαζαρής](#), σιδερένιο, το 1837 ήταν στρατιώτης του 1ου λόχου του 4 ελαφρού τάγματος και εγκρίθηκε για το αριστείο. Έλαβε μέρος α) Καρύταινα (Π. Βοϊδή) β) Κορώνη (Αναστ. Μαυρομιχάλη), γ) Βαρούσι Κορώνης, επί Ιμπραήμ Χαϊκάλι, Χώρες, Καλαμάτα και Αλμυρό (Στεφ. Πικουλάκη), φάκ. 12, έγγρ. 087, αριθ. καταλ. 11.

[Πατσούρος-Πατζούρος Νικόλαος](#), Νόμια Μέσσης, ανθυπολοχαγός της Φάλαγγος, σιδερένιο, φάκ. 127, έγγρ. 145, αριθ. καταλ. 5 και έγγρ. 148, 149. Χάλκινο και επέστρεψε το σιδερένιο αριστείο, φάκ. 169, έγγρ. 152

